

“RESEARCH-BASED TRANSFORMATION OF TEACHER EDUCATION: TRADITION AS A BASIS FOR INNOVATION” International Conference on Teacher Education

TALABALARGA INGLIZ TILINI O‘QITISHDA SUN‘IY INTELLEKTDAN FOYDALANISHNING METODOLOGIK ASOSLARI

Suvankulova Aziza Nuriddin qizi,
Guliston Davlat Universiteti tayanch
doktoranti, O‘zbekiston, Sirdaryo,
Guliston.

Annotatsiya. Ushbu maqolada talabalarga ingliz tilini o‘qitishda sun‘iy intellekt (SI) integratsiyalashning uslubiy asoslari o‘rganiladi. Texnologik taraqqiyot natijasida til o‘zlashtirishni yaxshilash uchun o‘qituvchilar SI texnologiyalaridan tobora ko‘proq foydalanmoqdalar. Ushbu maqola bugungi kunda ta‘limdagi sun‘iy intellektning holati va undan tilni o‘zlashtirishda foydalanish imkoniyatlarini tahlil qilish orqali ingliz tilini o‘rgatishda sun‘iy intellektdan foydalanish bo‘yicha samarali yondashuvlar bo‘yicha takliflar berishga qaratilgan. Maqolada o‘quv jurnallari, tadqiqot maqolalari va o‘quv materiallari kabi turli xil havola qilingan materiallarga tayangan holda bir qator muhim omillarga urg‘u berilgan, jumladan, moslashtirilgan ta‘lim, moslashuvchan fikr-mulohazalar va interfaol o‘rganish. O‘qituvchilar ingliz tilini o‘qitishda sun‘iy intellektni qo‘llashni asoslovchi uslubiy tamoyillarini tushunish orqali texnologiyadan samarali foydalanib talabalarning o‘rganish natijalarini maksimal darajada oshirishga qodir bo‘ladilar.

Kalit so‘zlar: Sun‘iy intellekt (SI), Shaxsiylashtirilgan ta‘lim, Moslashuvchan fikr-mulohazalar, Interaktiv o‘rganish, Ta‘lim texnologiyasi, SIga asoslangan platformalar, Pedagogik tamoyillar, Chuqur o‘rganish algoritmlari.

Abstract. The methodological basis of incorporating artificial intelligence (AI) into the instruction of English to students is studied in this article. Teachers are using AI technologies more frequently to improve language acquisition as a result of technological advancements. This article aims to offer suggestions for efficient approaches for using AI in teaching English by analyzing the state of AI in education today and its possible uses in language acquisition. The paper emphasizes important factors including tailored learning, flexible feedback, and interactive involvement by drawing on a variety of referenced materials, such as academic journals, research papers, and instructional materials. Teachers can maximize student learning results by efficiently utilizing technology by grasping the methodological ideas that underpin the application of AI in English language instruction.

Key words: Artificial Intelligence (AI), Personalized learning, Adaptive feedback, Interactive engagement, Educational technology, AI-driven platforms, Pedagogical principles, Deep learning algorithms.

Kirish

So‘nggi yillarda sun‘iy intellektning ta‘limga integratsiyasi an‘anaviy o‘qitish usullarini o‘zgartirdi va o‘rganish tajribasini yaxshilash uchun innovatsion yechimlarni taklif qildi. Ingliz tilining global miqyosda keng tarqalgan dolzarbligi va turli kasbiy sohalarda ingliz tilini yaxshi biladiganlarga talab ortib borayotganligi sabab, boshqa fanlarga nisbatan ingliz tilini o‘rgatishda SI integratsiyasi muhim ahamiyatga egadir. Ushbu maqola talabalarga ingliz tilini o‘rgatishda sun‘iy

“RESEARCH-BASED TRANSFORMATION OF TEACHER EDUCATION: TRADITION AS A BASIS FOR INNOVATION”

International Conference on Teacher Education

intellektdan foydalanishning uslubiy asoslarini chuqurroq o‘rganish, o‘qituvchilar uchun samarali strategiyalar va fikrlarni yoritishga qaratilgan.

Ta’limdagi Sun’iy Intellektning hozirgi holati

Uslubiy jihatlarni o‘rganishdan oldin, ta’limdagi SIning hozirgi holatini tushunib olishimiz lozim. Tabiiy tilni qayta ishlash va chuqur o‘rganish algoritmlari kabi sun’iy intellekt texnologiyalaridan ta’lim vositalari va platformalarini ishlab chiqishda tobora ko‘proq foydalanilmoqda [A.Jain, G.Kulkarni, va V.Shah 2018: 161]. Ushbu sun’iy intellektga asoslangan yechimlar talabalarning individual ehtiyojlari va o‘rganish uslublarini qondirib, shaxsiylashtirilgan o‘rganish tajribasi, moslashuvchan qayta aloqa mexanizmlari va interaktiv o‘rganish imkoniyatlarini taklif etadi.

Ilmiy tadqiqotlar va empirik izlanishlar turli fanlar, jumladan, til o‘rganish bo‘yicha talabalar natijalarini yaxshilashda sun’iy intellekt asosidagi ta’lim tadbirlari samaradorligini ko‘rsatdi. Masalan, SI algoritmlaridan foydalanadigan platformalar talabalarning tilni bilish darajasini tahlil qilishi, takomillashtirish yo‘nalishlarini aniqlashi va shunga mos ravishda o‘quv materiallarini moslashtirishi mumkin. Bundan tashqari, sun’iy intellektga ega chatbotlar va virtual repetitorlar real vaqt rejimida fikr-mulohaza va yordamni taqdim etib, avtonom o‘rganishni va sinfdan tashqarida til amaliyotini osonlashtiradi.

So‘nggi tadqiqotlar natijalarida sun’iy intellektga asoslangan moslashuvchan ta’lim tizimlari an’anaviy o‘qitish usullariga nisbatan talabalarning til ko‘nikmalarini sezilarli darajada oshirishi ta’kidlab o‘tilgan [R.Rusmiyanto va boshqalar 2023: 750]. Ularning ingliz tilini o‘rganuvchilar guruhi bilan olib borgan tadqiqoti shuni ko‘rsatdiki, SI algoritmlari tomonidan yaratilgan shaxsiylashtirilgan o‘rganish yo‘llari talabalarda faollik va yutuqlarning yuqori darajalariga olib keladi. Yana bir olim tomonidan til o‘rganishda moslashtirilgan qayta aloqa tizimlarining meta-tahlili o‘tkazildi va SI tomonidan boshqariladigan qayta aloqa mexanizmlari talabalarning til ko‘nikmalarini, xususan, grammatika va lug‘atni o‘zlashtirish kabi sohalarda sezilarli yaxshilanishlarga olib kelishi aniqlandi [Y.Yesilyurt 2023: 26].

Ingliz tilini o‘qitishda sun’iy intellektdan foydalanishning uslubiy asoslari

Sini ingliz tilini o‘qitishga samarali integratsiyalashuvi pedagogik tamoyillar va ta’lim maqsadlariga mos keladigan mustahkam metodologik asosni talab qiladi. Ingliz tilini o‘qitishda sun’iy intellektdan foydalanishning metodologik asoslarini bir necha asosiy fikrlar asoslab beradi:

1. Shaxsiylashtirilgan ta’lim: SI bilan ta’minlangan platformalar ta’lim mazmuni va vazifalarni talabalarning malaka darajalari, qiziqishlari va o‘rganish tanlovlariga

“RESEARCH-BASED TRANSFORMATION OF TEACHER EDUCATION: TRADITION AS A BASIS FOR INNOVATION”

International Conference on Teacher Education

moslashtirishi mumkin. O‘quv tajribasini shaxsiylashtirish orqali o‘qituvchilar talabalarning individual ehtiyojlarini qondirishi va ular o‘rtasida faollik va motivatsiyani oshirishi mumkin. Misol uchun, SI algoritmlari talabalarning tilni bilish darajasi ko‘rsatuvchi ma‘lumotlarini tahlil qilishi va moslashtirilgan o‘rganish usullarini, jumladan, maqsadli lug‘at mashqlari, grammatika mashqlari va talabalarning til o‘rganish ehtiyojlariga moslashtirilgan hayotiy vazifalarni taqdim etishi mumkin.

2. Moslashuvchan fikr-mulohaza: Sun‘iy Intellekt algoritmlari talabalar faoliyatini tahlil qilishi, tezkor fikr-mulohazalarini bildirishi va takomillashtirish bo‘yicha maqsadli takliflar berishi mumkin. Moslashuvchan qayta aloqa mexanizmlari talabalarga o‘z natijalari va yutuqlarini kuzatish, kuchli va zaif tomonlarini aniqlash hamda til ko‘nikmalarini samarali tarzda yaxshilash imkonini beradi. Misol uchun, sun‘iy intellektga asoslangan baholash vositalari talabalarning nutq va yozish vazifalarini baholashi, lingvistik xatolarni tahlil qilish va grammatika, talaffuz va lug‘atdan foydalanish bo‘yicha batafsil fikr-mulohazalarni taqdim etishi mumkin. Bundan tashqari, moslashuvchan qayta aloqa tizimlari talabalarning namoyish etayotgan qobiliyatiga qarab o‘quv vazifalarining murakkablik darajasini moslashtirishi mumkin, bu esa optimal qiyinchilik va ko‘nikmalarni rivojlantirishni ta‘minlaydi.

3. Interaktiv o‘rganish: SI texnologiyalari multimedia resurslari, o‘yinlashtirilgan vazifalar va virtual simulyatsiyalar orqali interaktiv o‘rganish tajribasini taklif etadi. Ingliz tilini o‘qitishga interfaol elementlarni kiritish orqali o‘qituvchilar tushunish va eslab qolishni kuchaytiradigan qiziqarli va dinamik o‘quv muhitini yaratishi mumkin. Masalan, sun‘iy intellektga asoslangan til o‘rganish platformalarida faol va tajribaga asoslangan o‘rganishni osonlashtirish uchun videolar, audio yozuvlar va interaktiv mashqlar kabi interaktiv multimedia kontentini topish mumkin. Bundan tashqari, viktorinalar, boshqotirmalar va rolli o‘yin simulyatsiyalari kabi o‘yinlashtirilgan o‘quv faoliyati talabalarni rag‘batlantirishi, hamkorlikni rivojlantirishi va haqiqiy muhitda til o‘zlashtirish ko‘nikmalarini oshirishi mumkin.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, talabalarga ingliz tilini o‘rgatishda sun‘iy intellektdan foydalanishning uslubiy asosi shaxsiylashtirilgan ta‘lim, moslashtirilgan fikr-mulohaza va interaktiv o‘rganish kabilarni o‘z ichiga oladi. SI texnologiyalaridan foydalangan holda, o‘qituvchilar til o‘rganish tajribasini optimallashtirishi, til ko‘nikmalarni egallashni osonlashtirishi va talabalarning ingliz tilida muloqot qilish

“RESEARCH-BASED TRANSFORMATION OF TEACHER EDUCATION: TRADITION AS A BASIS FOR INNOVATION”

International Conference on Teacher Education

qobiliyatini takomillashtirishga erishishlari mumkin. Shu bilan birga, SI integratsiyasiga ta’lim maqsadlari va talaba-markazlashtirilgan o’rganish tamoyillari ustuvor bo’lgan pedagogik asos bilan yondashish juda muhimdir. SI rivojlanishda davom etar ekan, o’qituvchilar ingliz tilini o’qitishni yaxshilash uchun texnologiyaning to’liq imkoniyatlaridan foydalanadigan innovatsion metodologiyalarni o’rganishda hushyor bo’lishlari kerak.

Adabiyotlar ro‘yxati:

1. Jain, A., Kulkarni, G. & Shah, V., (2018). Natural Language Processing. *International Journal of Computer Sciences and Engineering*, 6(1), 161-167.
2. Rusmiyanto, R., Huriati, N., Fitriani, N., Tyas, N. K., Rofi’i, A., & Sari, M. N. (2023). The role of artificial intelligence (AI) in developing English language learner's communication skills. *Journal on Education*, 6(1), 750-757.
3. Yesilyurt, Y. E. (2023). AI-Enabled Assessment and Feedback Mechanisms for Language Learning: Transforming Pedagogy and Learner Experience. In *Transforming the Language Teaching Experience in the Age of AI* (pp. 25-43). IGI Global.